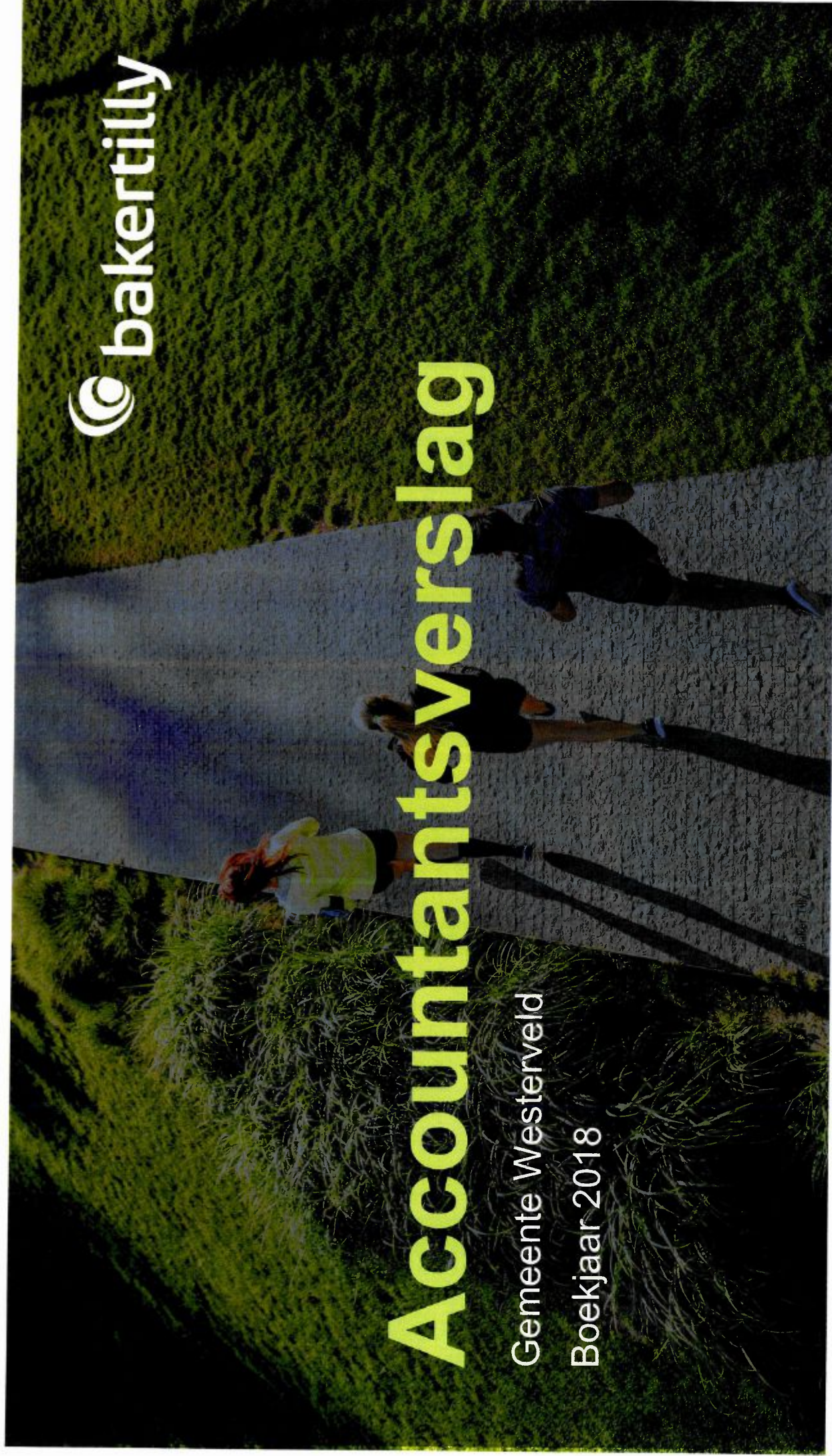

Accountantsverslag

Gemeente Westerveld

Boekjaar 2018

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Westerveld
Postbus 50
7970 AB Havelte

Zwolle, 28 juni 2019

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2018 van uw gemeente afgerond. In overeenstemming met de opdracht tot controle van de jaarrekening 2018 van de gemeente Westerveld, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij hebben u op 28 juni gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2018.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door de gemeenteraad wordt vastgesteld en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Westerveld voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. E.H.J.D. Damman RA

Inhouds- opgave

1. Management samenvatting	4
2. Opdracht, scope en uitkomsten	7
3. Ontwikkelingen in de jaarcijfers	10
4. Controlebevindingen	12
5. Bevindingen interne beheersing	18
6. Overige onderwerpen	24
Bijlage(n)	28

Management samenvatting

1. Management samenvatting

1. Management samenvatting

Wij hebben een goedkeurende verklaring verstrekt voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Het jaarverslag is conform NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.

Het BBV is in alle opzichten nageleefd in 2018.

De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en zijn goed toegelicht.

Inzake de kosten jeugdwet en de WMO nieuwe taken steunt de gemeente voornamelijk op productieverantwoordingen van zorgaanbieders welke zijn voorzien van een controleverklaring. Op basis van de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet en WMO een onzekerheid van € 595.138

De gemeente Westerveld heeft de totale kosten inzake de PGB budgetten gebaseerd op de schatting van de SVB. Evenals vorig jaar heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB. Uw gemeente heeft zelf werkzaamheden uitgevoerd inzake de PGB-lasten waarbij een onzekerheid resteert ad € 123.816.

Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole een fout geconstateerd ad € 432.833 ten aanzien van het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Naast deze bevindingen hebben wij geen andere bevindingen die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u zouden moeten rapporteren.

Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2018 niet strijdig zijn met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de jaarrekening 2018 van de gemeente Westerveld voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2.1 Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 22 oktober 2018 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2018. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend voor onze controle:

- ☐ Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- ☐ Uw verordening controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Westerveld 2010 (controleverordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet).
- ☐ Het door het college op 12 februari 2019 vastgestelde normenkader dat ter kennisname aan de raad is voorgelegd.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2018 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

2.2 Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 588.780. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

Grondslag		Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	588.780
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	1.766.340
Rapporteringstolerantie	Conform uw controleprotocol 1% van de lasten	588.780

Uit onze controle blijken géén ongecorrigeerde getrouwheidsfouten. Wel is sprake van rechtmatigheidsfouten ten aanzien van de aanbestedingen voor een bedrag van € 432.833. Daarnaast is er sprake van onzekerheden ad € 810.270 die betrekking hebben op de decentralisatie.

2.3 Controleverklaring

Wij hebben u op 28 juni 2019 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2018.

Hierbij merken wij op dat sprake is van onzekerheden ter grootte van € 810.720 en van rechtmatigheidsfouten ter grootte van € 432.833 die op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol niet leiden tot een aanpassing van het oordeel.

2.4 Grondslagen

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd. Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan vastgesteld. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het college gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2018 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2.5 Jaarverslag en overige gegevens

Wij hebben het jaarverslag en de overige in het financieel verslag opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Hierbij hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

2.5 Niet financiële rechtmatigheid

Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de subsidies komt naar voren dat er bij een aantal subsidies sprake is van overschrijding van de vaststellingstermijnen. Het niet tijdig vaststellen van de subsidies heeft echter geen financiële consequentie. Hierdoor is er sprake van een niet-financiële onrechtmatigheid, welke wij niet hoeven mee te wegen in ons oordeel.

2.6 Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het college en het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

2.7 Interne financiële beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij tijdens de interimcontrole een analyse en evaluatie uitgevoerd van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing. Bij deze controle hebben wij ons primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratie organisatie en interne beheersing (AO/IB). Dit voor zover dit van belang is voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. De bevindingen voortvloeiend uit de interimcontrole zijn met een afvaardiging van de ambtelijke organisatie en het bestuur besproken en aan hen gerapporteerd door middel van de door ons uitgebrachte management letter 2018.

2.8 Analyse vermogen en resultaat

Resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een negatief saldo zien. Het gerealiseerde saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 3,6 miljoen negatief. Tussentijds is per saldo afgerond € 1,2 miljoen aan de reserves onttrokken waardoor het gerealiseerde resultaat afgerond € 2,4 miljoen negatief is.

Vermogen

Inclusief het onverdeelde resultaat 2018 bedraagt het eigen vermogen van de gemeente per ultimo 2018 afgerond € 21,2 miljoen. De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Ultimo 2018 bedraagt dit solvabiliteitspercentage 46%. De netto schuldquote bedraagt 15%. Deze ratio (totale inkomsten = 100%) geeft aan in hoeverre de schulden meer bedragen dan de jaarlijkse inkomsten.

Wij willen uw aandacht vragen voor het teruglopend vermogen van de gemeente Westerveld. Als gevolg van het negatief resultaat voor mutaties in de reserves van de afgelopen jaren loopt het vermogen van de gemeente Westerveld terug.

Weerstandvermogen

Teneinde een beschouwing te geven over de financiële positie van de gemeente dienen naast het eigen vermogen ook de risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf te worden betrokken. In de jaarrekening zijn de risico's weergegeven in paragraaf B – Weerstandvermogen en risicobeheersing. Evenals voorgaande jaren worden de risico's door uw gemeente periodiek geactualiseerd zodat een actueel inzicht bestaat in de risico's. In de paragraaf B - Weerstandvermogen en risicobeheersing geeft uw gemeente inzicht in hoeverre verwachte risico's zich hebben gemanifesteerd en welke onverwachte risico's realiteit zijn geworden. In deze paragraaf van uw jaarverslag heeft uw gemeente zich beperkt tot de gebeurtenissen met de grootste impact waarbij voor de verantwoording wordt verwezen naar het desbetreffende programma, de paragraaf en/of analyse van het rekeningresultaat voor de nadere toelichtingen.

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3 Ontwikkelingen in de jaarcijfers

3.1 Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een negatief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 3,6 miljoen negatief. Tussentijds is per saldo afgerond € 1,2 miljoen aan de reserves onttrokken waardoor het gerealiseerde resultaat afgerond € 2,4 miljoen negatief is. Wij hebben vastgesteld dat aan de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves raadsbesluiten ten grondslag liggen.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2018 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht in de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u ook naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de programmaverantwoording van uw jaarrekening.

Ter illustratie en aanvullende informatie geven wij u in het hiernaast opgenomen overzicht de ontwikkeling van het resultaat ("gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten" en "gerealiseerd resultaat") weer over de jaren 2015 tot en met 2018.

Resultaatontwikkeling 2015-2018

Controlebevindingen

4 Controlebevindingen

4.1 Kwaliteit verslaggeving

De jaarstukken 2018 bestaan uit “het jaarverslag” en “de jaarrekening”. De programmarekening en de paragrafen vormen samen het jaarverslag. In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting zoals in het boekwerk “jaarrekening 2018” is opgenomen.

Conform de gewijzigde wetgeving voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiële afwijkingen gesignaleerd.

4.2 WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging niet te boven gaat. In 2018 was de algemene norm het ministersalaris, wat neerkomt op € 189.000, inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage. Daarnaast dienen gemeenten het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

In 2018 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is de vereiste toelichting opgenomen. Daarmee voldoet de gemeente Westerveld aan de vereisten.

4.3 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het College. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen gecontroleerd.

4 Controlebevindingen

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening zijn:

Belangrijkste schattingen	Ons oordeel	Toelichting
Immateriële vaste activa	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de immateriële vaste activa.
Materiële vaste activa	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de materiële vaste activa.
Financiële vaste activa	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de financiële vaste activa.
Waardering van voorraden – bouwgronden in exploitatie	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de voorraden – bouwgronden in exploitatie
Waardering van de vorderingen	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de vorderingen.
Waardering van de voorzieningen	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de voorzieningen.
Overlopende passiva	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de door het college en management gemaakte inschattingen.

4.4 Materiële vaste activa

In het boekjaar 2018 heeft er een bijdrage plaatsgevonden aan de realisatie van een sporthal met dorpshuisfunctie van € 1,6 miljoen. In overeenstemming met de genomen raadsbesluiten is op de bijdrage een vermindering van de algemene reserve in mindering gebracht. Als gevolg van een wijziging in wet- en regelgeving is het door de commissie BBV niet meer toegestaan om op investeringen direct reserves in mindering te brengen.

In de jaarrekening is dit gecorrigeerd. Daarbij is gemeente voornemens om een bestemmingsreserve kapitaallasten te vormen ter dekking van de toekomstige kapitaallasten. Dit is reeds verwerkt in de jaarrekening.

4.5 Grondexploitatie

De omvang van de balanspost met betrekking tot onderhanden projecten is met ca € 986.000 2,3% van het balanstotaal; dit betreft de voorraden (grondexploitatie). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, ontwikkeling verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten en daarmee de waardering, hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

Om te schatten wat de waarde van een complex is, is een aantal risico's c.q. schattingen van belang. De schattingsfactoren in de waardering van de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vijf P's:

- Planning: Is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt?
- Programmering: Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) / bedrijfskavels in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- Prijs: Is afgewogen en adequaat onderbouwd welke prijzen kunnen worden gevraagd?
- Parameters: Welke ontwikkeling van rente, kostenstijgingen en opbrengstenstijgingen verwacht de gemeente in de komende jaren?
- Plankosten: Wat zijn de kosten die gemeente moet maken om een complex te kunnen ontwikkelen?

In 2018 zijn een tweetal grondexploitaties volledig afgesloten. Dit betreffen de grondexploitaties Valderse II Dwingeloo met een positief resultaat van € 2,5 miljoen (in voorgaande jaren is reeds € 2,3 miljoen resultaat verantwoord) en Hof van Kalteren Diever met een totaal verlies van € 1,8 miljoen. Voor het verlies van het Hof van Kalteren Diever is in voorgaande jaren reeds een voorziening getroffen van € 1,9 miljoen. Resume is in de jaarrekening 2018 een resultaat voor Valderse II verantwoord van positief € 249.000 en voor Hof van Kalteren Diever een vrijval van de voorziening van € 100.000.

In 2018 is op de nog lopende grondexploitaties Kalterbroek en Zorgvlied een tussentijdse winst genomen van € 40.000 respectievelijk € 60.000. Tevens is als gevolg van de toename van het verwachte verlies op de grondexploitatie van Oeveraseweg Havelte aan de voorziening € 19.000 gedoteerd.

4.6 Voorzieningen

Voor oud-wethouders heeft gemeente Westerveld een lopende pensioenverplichting. Voor de verplichting is een pensioenvoorziening getroffen, waarbij de hoogte wordt bepaald doormiddel van actuariële berekeningen. In het boekjaar 2018 is de pensioenvoorziening voor alle oud-wethouders waarvoor pensioenverplichtingen aanwezig zijn herijkt. Dit heeft geresulteerd in een dotatie aan de pensioenvoorziening van € 1,4 miljoen.

Voor de huidige wethouders is voor de verplichting een verzekering afgesloten. Gedurende het boekjaar 2018 waren de nieuwe wethouders niet aangemeld bij de verzekeraar. Door de gemeente is de aanmelding in het boekjaar 2019 alsnog uitgevoerd.

Naast de pensioenvoorziening is er als gevolg van het niet terugkeren van wethouders na de gemeenteraadsverkiezingen een wachtgeldverplichting ontstaan. Voor de afwikkeling van de toekomstige verplichting is in de jaarrekening een voorziening wachtgeldverplichting opgenomen van € 748.000.

4.7 Sociaal domein

Met ingang van 1 januari 2015 zijn gemeenten voor hun inwoners verantwoordelijk voor de Jeugdzorg, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Participatiewet. De uitvoering van deze taken vindt plaats binnen de gemeente in regionale samenwerking. Hiervoor zijn zorgleveranciers gecontracteerd, die in opdracht van de gemeente zorg leveren aan cliënten. De verantwoording van de daaruit voortkomende lasten vindt plaats in de jaarrekening van de gemeente, waardoor ook de eindverantwoordelijkheid voor de controle van de prestatielevering uiteindelijk bij de gemeente berust. De gemeente is echter niet de prestatieafnemer.

Met de (grote) zorgaanbieders is daarom afgesproken dat zij op basis van het IZA controleprotocol een controleverklaring verstrekken over de juistheid en volledigheid van de geleverde en gedeclareerde zorg in natura (hierna: ZIN) in het boekjaar

Deze (goedkeurende) controleverklaringen heeft de gemeente nodig om zekerheid te krijgen dat alle gefactureerde zorg conform indicatie is geleverd en gefactureerd, voor de juiste prijs is gefactureerd en aan een inwoner van de gemeente is verstrekt.

Ondanks de tijdige uitvraag van de controleverklaringen heeft uw gemeente nog niet van alle zorgaanbieders een controleverklaring ontvangen. Eveneens is niet bekend wanneer deze controleverklaringen wel beschikbaar zijn voor uw gemeente. Dit zorgt voor onzekerheden op het gebied van de juistheid en volledigheid (getrouwheid en rechtmatigheid) van de kosten inzake de levering van de WMO – ZIN en de Jeugd – ZIN ad € 886.000. Deze onzekerheden werken door in de jaarrekening van de gemeente.

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) speelt een belangrijke rol bij de administratieve afhandeling van PGB's. De gemeente heeft de totale kosten inzake de PGB-budgetten gebaseerd op de laatste afgegeven prognose van de SVB inzake de bestedingen. De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met een beperking afgegeven bij zowel de Verantwoording 2018 Trekkingsrecht PGB Wet maatschappelijke ondersteuning als de Verantwoording 2018 Trekkingsrecht PGB Jeugdwet. Deze verklaringen zijn afgegeven op totaalniveau voor alle Nederlandse gemeenten. De accountant van de SVB heeft geen verklaring verstrekt inzake de gedeclareerde kosten per gemeente. Daarnaast is door de SVB geen controle uitgevoerd op de geleverde prestatie. Uitgangspunt in de wetten is dat de gemeente, en niet de SVB, verantwoordelijk is voor de rechtmatige besteding en inhoudelijk materiële controle van het budget inclusief de door de SVB verrichte betalingen.

Als gevolg hiervan heeft uw gemeente zelfstandig werkzaamheden verricht omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten. De werkzaamheden bestonden onder meer uit het aansluiten van declaraties en zorgovereenkomsten en het beoordelen van herindicatie verslagen, zorgplannen, meldingen en telefonisch contact met de klant. Hierbij is uw gemeente, uitgezonderd een bedrag ad € 123.816, in staat geweest om voldoende zekerheid te verzamelen omtrent de getrouwheid van de PGB-last en de rechtmatigheid van de verstrekkingen/toekenningen. Deze onzekerheden nemen wij mee in onze oordeelsvorming en hebben wij weergegeven in bijlage 1.

4.8 Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2018, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd.

Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV. In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze overschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

In totaal heeft uw gemeente € 57,6 miljoen aan lasten begroot (na wijziging). De werkelijke lasten komen uit op € 57,7 miljoen. In totaal is sprake van een overschrijding van € 0,1 miljoen. Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 56,6 miljoen begroot, tegenover € 55,3 miljoen werkelijke baten. In totaal gaat het om een lagere realisatie aan baten van € 1,3 miljoen.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet de accountant kijken naar de lastenoverschrijdingen per programma. In de jaarstukken heeft het college in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018 de begrotingsoverschrijdingen geanalyseerd. Hieruit komt als conclusie naar voren dat de geconstateerde overschrijdingen op programma's 1 en 4 binnen de beleidskaders van de raad passen of sprake is van hogere opbrengsten die tegenover de overschrijdingen staan. Hoewel sprake is van begrotingsoverschrijdingen hoeven deze dus niet in het accountantsoordeel te worden betrokken.

4 Controlebevindingen

4.9 Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2018 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat voor enkele inkooptrajecten, waaronder een aantal trajecten waarin door het college is besloten om van het inkoopbeleid af te wijken, met een inkoopwaarde van in totaal € 433.000 niet de juiste procedure is gevolgd. Op basis van onze controle komt naar voren dat deze inkopen Europees aanbesteed hadden moeten worden. Wij hebben dit bedrag als rechtmatigheidsfout aangemerkt en opgenomen in de foutenevaluatie.

Wij adviseren u om de interne beheersing op de aanbestedingen aan te scherpen. Wij hebben begrepen dat daarvoor reeds de eerste stappen binnen uw gemeente zijn gezet.

Bevindingen Interne Beheersing

5 Bevindingen interne beheersing

5.1 Interne financiële beheersing

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2018 hebben wij op 21 maart 2018 een management letter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening.

In onze rapportage hebben wij aangegeven dat wij zien dat uw gemeente veel aandacht besteedt aan de interne beheersing. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat de interne beheersing in uw organisatie wel kwetsbaar is gezien de omvang van uw organisatie. Dit blijkt onder meer ook uit de geconstateerde bevindingen in de management letter en de beperkte follow-up van de bevindingen van voorgaand jaar.

Een belangrijke verbeterstap die in 2018 is gezet is het in samenwerking met een drietal omliggende gemeente opzetten van de verbijzonderde interne controle. Het borgen van de verbijzonderde interne controle in de processen is onder meer van belang voor de toekomstige rechtmatigheidsverklaring.

5.2 Automatisering

Uit onze IT audit komt naar voren dat ook op het gebied van automatisering nog verbeteringen mogelijk zijn. Wij adviseren het college hieraan prioriteit te geven. Enerzijds in verband met de risico's die er mee samenhangen. Anderzijds om de IT omgeving de bedrijfsvoering zo goed mogelijk te laten faciliteren. Uw gemeente is immers inmiddels voor meerdere processen afhankelijk van de werking van IT systemen.

5.3 Sociaal domein

Op het gebied van het sociaal domein zien wij dat uw gemeente in 2018 stappen heeft gemaakt in de interne controle. Uw gemeente ontwikkelt in toenemende mate informatie met betrekking tot prestatielevering om onzekerheden in de controle tijdiger te signaleren. Wij zien dat uw gemeente het belangrijk vindt om de interne beheersing rondom de processen op het gebied van het sociaal domein dusdanig te organiseren dat de benodigde informatie binnen de gemeente beschikbaar is en blijft.

Niettemin heeft uw gemeente voor 2018, net als veel andere gemeenten, met betrekking tot de decentralisatie van zorgtaken naar uw gemeente, nog in belangrijke mate gebruik gemaakt van de informatieverstrekking door aanbieders van zorg in natura. Dit heeft ertoe geleid dat als gevolg van onvoldoende informatie met betrekking tot de prestatielevering sprake is van resterende onzekerheden in de controle.

3. Bevindingen interne beheersing – IT omgeving

3.1 Algemeen

IT wordt een steeds belangrijker onderdeel van de bedrijfsvoering en daarmee ook van de jaarrekeningcontrole. In dit hoofdstukken willen wij u informeren over onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. In deze rapportage vindt u onze bevindingen met betrekking tot de general IT controls waaronder logische toegangsbeveiliging en de uitkomsten van ons onderzoek naar cybersecurity binnen uw organisatie.

Aandachtsgebieden

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij onze inschatting van de kwaliteit van uw IT systeem en/of applicatie achter elk aandachtsgebied opgenomen. Hierbij hebben wij de volgende onderverdeling gemaakt om de kwaliteit weer te geven:

Op dit moment voldoende

Benodigd verbetering op (korte) termijn

Urgente verbetering vereist

Aandachtspunten opzet IT-omgeving en specifiek cybersecurity

Als onderdeel van onze controle hebben wij aandacht besteed aan de inrichting van de algemene IT-omgeving van uw organisatie. Een specifiek item met betrekking tot de IT-omgeving waarop wij ons hebben gericht is cybersecurity. Anno 2018 biedt de digitale wereld veel kansen maar hieruit volgen ook risico's. Incidenten door cybercrime vinden steeds vaker plaats, waardoor bestuurders zich hierop moeten voorbereiden, net als op incidenten door bijvoorbeeld fraude of brand. Om bij te dragen aan deze bewustwording hebben wij dit onderwerp als onderdeel van de interimcontrole besproken binnen uw organisatie.

Om u inzicht te geven in de kwaliteit van de algemene IT-omgeving en specifiek over cybersecurity is in paragraaf 3.2 een overzicht opgenomen van aandachtspunten uit de meest relevante IT-aandachtsgebieden.

Let op: De punten uit paragraaf 3.2 volgen uit interviews met medewerkers uit uw organisatie. De resultaten zoals weergegeven representeren derhalve de opzet. Wij hebben geen werkzaamheden verricht om vast te stellen dat de omgeving is ingericht zoals ons in de interviews beschreven is.

Het doel van onze analyse op uw inrichting van cybersecurity is niet om hierover een oordeel te geven, maar om over het belang van cybersecurity in discussie te treden. Hiermee willen wij bereiken dat u zich bewust bent van het belang van cybersecurity en hierdoor dit thema binnen uw organisatie op een passende wijze kunt incorporeren. De basis van onze analyse is een enquête die vanuit onze beroepsorganisatie uitgedragen wordt en die in een interview met ons door uw medewerkers is ingevuld.

Aandachtspunten logische toegangsbeveiliging

Logische toegangsbeveiliging is één van de onderdelen van de IT omgeving. Dit onderdeel is voor de betrouwbaarheid van uw gegevensverwerking van groot belang, omdat u hiermee functiescheidingen binnen de organisatie waarborgt die fouten en fraude dienen te voorkomen. Daarom voeren wij uitgebreidere testwerkzaamheden uit op de logische toegangsbeveiliging van relevante applicaties, dan op de onderdelen zoals beschreven in paragraaf 3.2. In paragraaf 3.3 is onze inschatting van de kwaliteit van uw logische toegangsbeveiliging met betrekking tot de IT (informatie) systemen opgenomen.

In paragraaf 3.3 visualiseren wij op basis van een vijftal bouwstenen uw inrichting van logische toegangsbeveiliging. De indeling hiervan is gemaakt vanuit het perspectief van de jaarrekeningcontrole. Indien wij een ander onderzoek zouden uitvoeren, zullen deze bouwstenen en hun indeling mogelijk afwijken.

3. Bevindingen interne beheersing – IT omgeving

3.2 IT – Adviespunten met beperkte impact op de jaarrekening

21

Beleid, processen en procedures

Structurele monitoring (IT) beheersing

Binnen uw organisatie is een informatiebeleid aanwezig, waarin de uitgangspunten voor IT-beheer en ontwikkelingen zijn beschreven. Onderdeel van het IT-beleidsplan is het monitoren van de IT-organisatie. Met betrekking tot het wachtwoordbeleid binnen de organisatie is een beleidsstuk in ontwikkeling.

Operating Systems

Het wachtwoordbeleid van de Windows Active Directory is adequaat ingericht. Aan de wachtwoordperiodiciteit hoeven 92 accounts (waarvan 9 persoonsgebonden) niet te voldoen. De procedure voor in- en uit dienst en muteren van rechten kan verder aangescherpt worden door bij elke mutatie een eindcontrole uit te voeren, waarbij wordt vastgesteld of rechten conform aanvraag zijn doorgevoerd. Ook kan deze aangescherpt worden middels een periodieke controle op gebruikers en rechten van gebruikers.

Procedure omtrent wijzigingen

Bij wijzigingen in Key2Financiën en Aeolus wordt niet op een structurele en reproduceerbare wijze een vastlegging gedaan van gebruikersacceptatie. Hierdoor is de gebruikersacceptatie sterk afhankelijk van de functionaris die de werkzaamheden uitvoert en kunnen de uitgevoerde werkzaamheden niet op een later moment inzichtelijk en controleerbaar gemaakt worden.

Probleem- & incidentmanagement

Om problemen en incidenten te registreren wordt TOPdesk als ticketsysteem gehanteerd. Tickets worden echter niet structureel volgens vaste werkstromen geregistreerd. Dit leidt er net als bij de procedure omtrent wijzigingen toe dat afhandeling sterk afhankelijk is van de functionaris die werkzaamheden uitvoert en zijn uitgevoerde werkzaamheden beperkt inzichtelijk en controleerbaar.

Infrastructuur, beveiliging en back-up

Uitvoeren van attack- en penetration test

Afgelopen boekjaar heeft er een attack- en penetration test plaatsgevonden. Wij adviseren jaarlijks een vorm van attack- en penetration testing uit te voeren voor uw meest gevoelige gegevens. Door het uitvoeren van dergelijke tests worden zwakheden in de IT-omgeving blootgelegd en kan actie ondernomen worden.

Een praktische oplossing kan zijn om elke paar jaar een diepgaande attack- en penetration test af te wisselen met een jaarlijkse (minder diepgaande) kwetsbaarheidscan.

Fysieke beveiliging

De servers zijn ondergebracht in een afgesloten ruimte, waarin basis beveiligings- en monitoring maatregelen zijn aangebracht. Deze datacenters voldoen aan de vereisten ten opzichte van de fysieke beveiliging van de servers.

Uitvoeren van recovery tests

Afgelopen boekjaar heeft er geen volledige recovery test plaatsgevonden voor de applicaties die in scope zijn de jaarrekeningcontrole. De organisatie heeft aangegeven dat er reeds een uitwijktest heeft plaatsgevonden op de gehele ICT-omgeving.

Remote Access

Voor het extern inloggen wordt gebruik gemaakt van extra beveiligingsmaatregelen zoals two-factor authenticatie. Hiermee wordt een extra authenticatie stap afgedwongen bij medewerkers die niet 'in het zicht' proberen in te loggen.

3. Bevindingen interne beheersing – IT omgeving

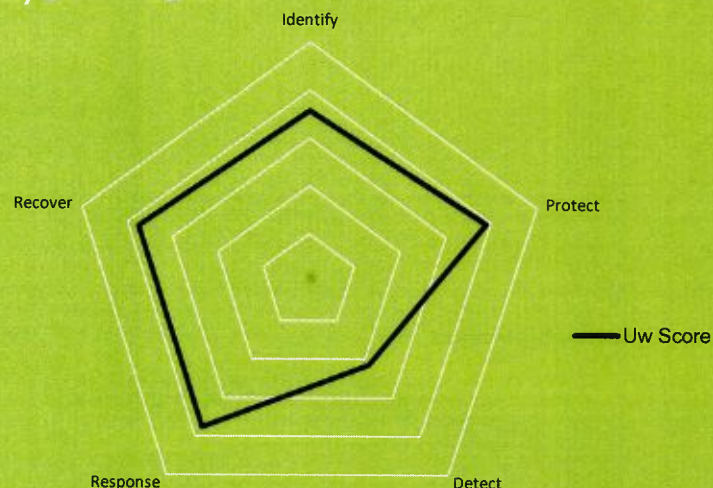
3.2 Aandachtspunten cybersecurity

22

Cybersecurity: bewustwording als belangrijk wapen

Malafide organisaties verdienen in de huidige tijd veel geld door organisaties te hacken. Vaak is het een kwestie van tijd voordat uw organisatie te maken krijgt met cybercrime. En niet zelden ligt menselijk handelen daar aan ten grondslag. De vraag hoe uw organisatie zich kan wapenen is dan ook een terechte. Absolute veiligheid bestaat echter niet, maar bewustwording bij bestuurders en werknemers is nog steeds een belangrijk wapen in de strijd. Om uw digitale weerbaarheid te verhogen, het vermogen om te incasseren en om snel te kunnen reageren, zijn wij in gesprek met u gegaan over cybersecurity in uw organisatie.

Uw Cyber Health

Identify

De mate waarin uw organisatie in staat is om de aanwezige risico's ten aanzien van cybersecurity in beeld te brengen en welke maatregelen hiervoor genomen dienen te worden. Binnen uw organisatie is er in voldoende mate beleid op het onderkennen van de aanwezige risico's ten aanzien van cybersecurity, waarbij de verantwoordelijkheden op het juiste niveau in de organisatie zijn belegd. Beleid kan aangescherpt worden door de mate van beveiliging van de verschillende datasets hierin te specificeren op basis van risico analyse.

Protect

Het niveau waarin uw organisatie maatregelen heeft genomen om zich te beschermen tegen cybersecurity. Binnen uw organisatie zijn de algemene IT hygiëne maatregelen geïmplementeerd. Technische maatregelen voldoen algeheel. Binnen uw organisatie is er aandacht besteed aan bewustwording t.a.v. cybersecurity. Dit is nog geen jaarlijkse training. Er is beperkt sprake van netwerksegmentatie. Plan is om dit bij vernieuwing van de infrastructuur verder door te voeren.

Detect

Minstens zo belangrijk als het nemen van maatregelen om u te beschermen tegen cybersecurity zijn de maatregelen om cybercrime te ontdekken. Het beperken van de tijd dat uw organisatie het slachtoffer is van cybersecurity is hierbij een belangrijk streven. Er vindt logging plaats op systemen, maar deze wordt niet centraal geaggregeerd en gemonitord. Gedurende 2018 hebben attack- en penetration tests plaatsgevonden om kwetsbaarheden in systemen te onderzoeken.

Response

Bij het voorkomen van de cybercrime is naast het tijdig detecteren ook de reactie op het incident van belang. Binnen uw organisatie zijn maatregelen genomen om tijdig te kunnen reageren, die zijn beschreven in een communicatie- en crisisplan. Momenteel worden cyber incidenten nog niet gesimuleerd en geoefend, om de genomen maatregelen te toetsen en evalueren.

Recover

Na het plaatsvinden van een incident is het herstel van uw IT-systemen en eventueel verloren gaande data van belang. Binnen uw organisatie zijn er voldoende procedures aanwezig om uw systemen tijdig te herstellen, echter is hiervoor geen beleid (zoals een herstelplan) opgesteld. Bij het voordoen van een incident is een evaluatiemoment ingericht om de getroffen maatregelen indien noodzakelijk te verbeteren.

3. Bevindingen interne beheersing – IT omgeving

3.3 Aandachtspunten logische toegangsbeveiliging

Bouwstenen voor Toegangsbeveiliging

Wij onderscheiden vijf bouwstenen ten aanzien van toegangsbeveiliging, waarbij bouwstenen gestapeld, naast een sterke IT beheersing, ook de meeste controlezekerheid opleveren. Beperkingen in de onderliggende steen, zorgt voor een verzwakking van de bovenliggende stenen. Een toelichting:

1. **Databases:** Basis voor toegangsbeveiliging van een applicatie is dat de applicatie de enige toegangspoort is en dat niet rechtstreeks op de database gemuteerd kan worden.
2. **Wachtwoorden:** Sterke, regelmatig wijzigende wachtwoorden zijn de basis voor toegangsbeveiliging, samenhangend met bewustzijn bij medewerkers.
3. **Hoge rechten:** Voor het beheersen van autorisaties is het cruciaal dat de rechten tot het aanpassen van rechten zijn beperkt tot medewerkers die geen belang hebben bij aanpassingen.
4. **Gewenste situatie:** Iedere organisatie zal moeten bepalen wat de gewenste inrichting is ten aanzien van rechten, gericht op het afdwingen van kritische functiescheidingen
5. **Beheersen mutaties:** Wanneer de gewenste situatie is ingericht, verwachten wij een beheerst proces ten aanzien van het toekennen, ontnemen en wijzigen van rechten inclusief monitoring en controle.

Wachtwoordbeleid en databasetoegang

Databasetoegang

Voor beide applicaties zijn de directe schrijfrechten op de relevante databases adequaat ingericht.

K2F

Aeolus

Wachtwoordbeleid

Het wachtwoordbeleid voor Key2Financiën (K2F) voldoet niet aan daaraan te stellen eisen, aangezien wachtwoorden niet periodiek hoeven te worden aangepast. Er is reeds gepland om het beleid aan te scherpen. Voor Aeolus wordt ingelogd op basis van Single-Sign-On. 2 accounts met toegang tot de applicatie hoeven niet te voldoen aan periodiciteitseisen. Voor overige accounts voldoet het wachtwoordbeleid.

K2F

Aeolus

Autorisatiebeheer

Hoge rechten

Voor K2F zijn de hoge rechten niet adequaat ingericht, omdat een administrator account wordt beheerd een functionaris die niet onafhankelijk is in het kader van de jaarrekeningcontrole. Voor Aeolus zijn hoge rechten adequaat ingericht.

K2F

Aeolus

Beschrijven en beheersen mutatieproces

Er is geen gestructureerd en reproduceerbaar proces ingericht voor mutaties in gebruikers en rechten, waarbij een eindcontrole plaatsvindt of mutaties juist doorgevoerd worden. Voorwaarde hiervoor is het opstellen van een autorisatiematrix, waarin gewenste functiescheidingen worden afgedwongen.

K2F

Aeolus

Monitoring en controle

Een controle op de inrichting van de rollen en rechten en de actieve gebruikers vindt ad hoc plaats. Echter wordt deze controle niet structureel uitgevoerd en niet gedocumenteerd.

K2F

Aeolus

Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

6.1 Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het college van burgemeester en wethouders is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. U bent als raad verantwoordelijk voor het toezicht op het college in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

6.2 Bevestiging onafhankelijke positie

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

6.3 Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten;
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten
- In- en extern kwaliteitsonderzoek
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

6.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Ontwikkelingen – bezoldigingsmaximum

De minister van BZK heeft het algemeen bezoldigingsmaximum voor 2019 vastgesteld op € 194.000. Ook de bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking zijn voor 2019 geïndexeerd. De eerste twaalf kalendermaanden van de functieervulling mag de bezoldiging niet meer bedragen dan de som van € 25.900 per maand voor de eerste zes maanden en € 19.600 per maand voor de volgende zes maanden. Vanaf kalendermaand 13 geldt het voor de instelling toepasselijke bezoldigingsmaximum zoals die ook geldt voor een topfunctionaris met dienstbetrekking. Het maximum uurtarief bedraagt vanaf 2019 voor de eerste twaalf kalendermaanden € 187.

Alle bezoldigingsmaxima zijn te vinden op

<https://www.topinkomens.nl/documenten/regelingen/2018/11/26/bezoldigingsmaxima-wnt-2019>.

8. Overige onderwerpen

Afkoop niet-opgenomen vakantieverlof bij einde dienstverband

Vanaf 1 januari 2019 kunnen topfunctionarissen met een dienstverband bij het einde van hun dienstverband voortaan maximaal vier weken (naar rato van de omvang of duur van het dienstverband) aan niet-opgenomen vakantieverlof laten afkopen zonder gevolgen voor de WNT. Voor de juiste toepassing van deze regeling is het noodzakelijk dat uit de verlofadministratie minimaal de volgende zaken blijken:

- de opbouw van het saldo vakantieverlof. Van belang is dat u goed registreert welk deel van het vakantieverlof voortkomt uit de zogenoemde wettelijke (minimum) vakantiedagen en welk deel bovenwettelijk vakantieverlof betreft.
- de maanden waarin het vakantieverlofsaldo is opgebouwd. De regeling ziet namelijk alleen op het vakantieverlof (wettelijk of bovenwettelijk) dat is opgebouwd in de 12 kalendermaanden voorafgaand aan de beëindiging van het dienstverband.
- de bijzondere omstandigheden waarom een topfunctionaris het verlof redelijkerwijs niet kon opnemen ingeval sprake is van afkoop van wettelijk vakantieverlof dat na het verstrijken van de wettelijke vervalttermijn niet is vervallen en waarvan op het moment van beëindiging dienstverband ook de zogenoemde wettelijke verjaringstermijn (nog) niet is verstreken. Van belang is dat aangetoond kan worden waarom dit verlof redelijkerwijs niet kon worden opgenomen door de topfunctionaris.

6.5 Bevestiging van het management

Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders ter confirmatie een schriftelijke bevestiging vragen aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

6.6 Meningsverschillen

Er zijn geen meningsverschillen met het college van burgemeester en wethouders geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het college van burgemeester en wethouders en de medewerkers van uw gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

6. Overige onderwerpen

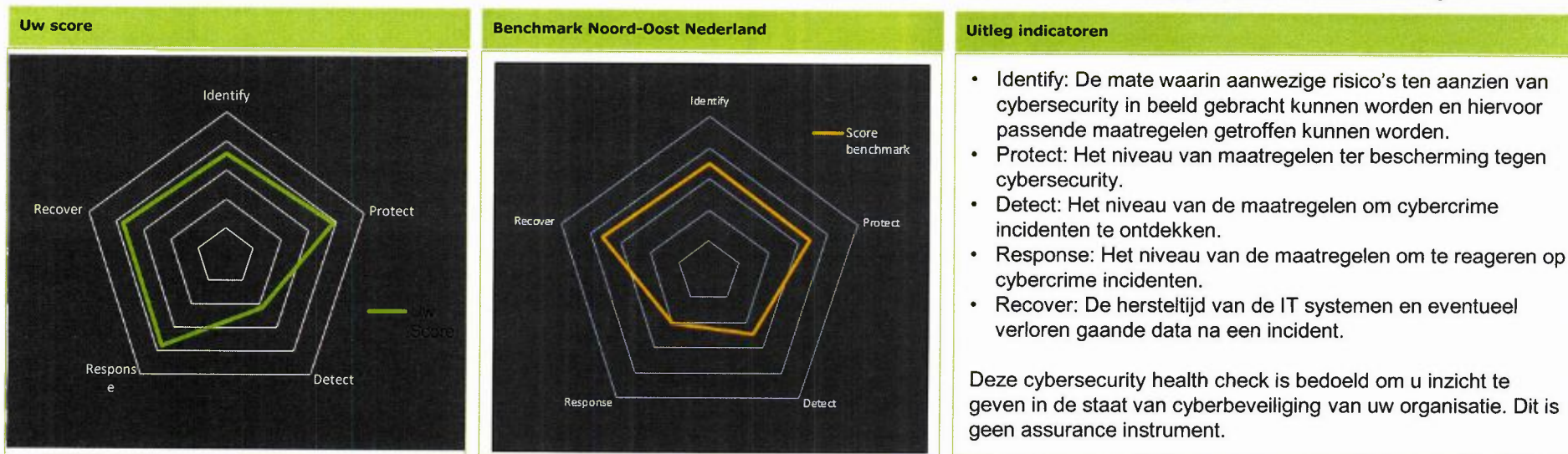
Cybercrime

Cybercrime is een toenemende bedreiging voor veel bedrijven. Kwaadwillenden kunnen vrij eenvoudig leren cybercrime toe te passen en via internet zijn verschillende aanvalsmethoden laagdrempelig beschikbaar en verkrijgbaar.

De gevolgen van cybercrime kunnen verstrekkend zijn. Het niet beschikbaar zijn van dienstverlening en uw digitale werkomgeving, verlies van intellectueel eigendom, data en persoonsgegevens, reputatieschade, claims van toezichthouders of gedupeerden zijn veelvoorkomende voorbeelden. Veelal gaat dit gepaard met kosten.

Absolute veiligheid bestaat niet. Goede voorbereiding en besluitvorming op het gebied van cybersecurity vormen echter onderdeel van de verantwoordelijkheid van het management.

In onze management letter hebben wij reeds over dit onderwerp aan u gerapporteerd. Hieronder treft u een vergelijking tussen uw score in het najaar 2018 en de score van andere gemeenten in Noord-Oost Nederland die wij bedienen. De score is tot stand gekomen aan de hand van een vragenlijst, waarbij beperkte ruimte voor nuance aanwezig is. Als gevolg hiervan is het overzicht niet uitputtend, maar een start om de belangrijke punten in beeld te brengen.

Bijlagen

Bijlage 1: Fouten evaluatie

Ongecorrigeerde verschillen

Tijdens onze controle hebben wij de volgende ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd, die zowel individueel als in totaliteit niet van materiaal belang worden geacht in relatie tot de financiële overzichten als geheel.

Gemeente Westerveld EUR x 1.000	Getrouwheid (G) en/of Rechtmatigheid (R)	Activa EUR	Passiva EUR	Eigen vermogen EUR	Resultatenrekening EUR
<u>Fouten</u>					
Niet rechtmatige Europese aanbesteding	R				433
Totaal		0	0	0	611
<u>Onzekerheden</u>					
Levering WMO en Jeugdwet – Zorg in Natura	G/R				596
Levering PGB's	G/R				124
Levering WMO – Beschermd Wonen en Jeugdzorg Hoogeveen	G/R				91
Totaal		0	0	0	811

Wij hebben aan het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening vragen, waarin het bovenstaande wordt bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en derhalve niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Wij zullen het college hierbij tevens vragen te bevestigen dat zij geen kennis heeft van andere niet-gecorrigeerde fouten.

Onze controlestandaarden eisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. Er zijn geen onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

N.B.: de gehanteerde materialiteit bedraagt € 588.780 voor fouten en € 1.766.340 voor onzekerheden.
Verschillen beneden de ondergrens van € 29.439 zijn bij het opstellen van dit overzicht niet meegenomen.

Bijlage 2: Single information Single audit (SiSa)

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2018 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Hierbij worden alleen fouten en onzekerheden per specifieke uitkering opgenomen, boven een financiële grens, voor zover die niet zijn of kunnen worden gecorrigeerd.

De financiële grens is per specifieke uitkering:

- ☐ € 12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- ☐ 10% indien de omvangsbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ☐ € 125.000 indien de omvangsbasis groter dan € 1.000.000 is.

Wij doen dit met een tabel, die wij ook moeten opnemen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd:

Code	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/ onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)			
DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018			
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2017			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018			
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2017			

Uit de tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. In lijn met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2018 d.d. 10 januari 2019 zijn derhalve de laatste drie kolommen leeg gelaten.

Bijlage: Single information Single audit (SiSa)

Met ingang van boekjaar 2018 dient in het verslag van bevindingen te worden aangegeven bij de tabel van fouten en onzekerheden welke strekking de controleverklaring de door de accountant afgegeven controleverklaring heeft. Zowel op rechtmatigheid als getrouwheid:

Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend

Contactgegevens

drs. E.H.J.D. (Edwin) Damman RA

Director Audit

T +31 (0)6 13 74 45 08

e.damman@bakertilly.nl

A. (Arjan) Scheper MSc RA

Manager Audit

T +31 (0)6 11 86 79 74

a.scheper@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Burg. Roelenweg 14-18

Postbus 508

8000 AM Zwolle

T +31 (0)38 425 86 00

